

PIESNI LIRIČKE
QUINTA HORACIA FLAKA

PREVOD
JURJA HIGJE

DUBROVČANINA.

SVEZAK I

U DUBROVNIKU
TROŠKOM P. FR. MARTEKINI IZDAVATELJA
1849.

~~II 40960/2~~

P19 26 (6) III 16 / 1.1

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

CHICAGO

1911

1911

1911

1911

1911

1911

K. SALUSTIU KRISPU.

PIESAN II.

*Čoviek nije blažen kad plije u bogastvu, dali
pače kadara zna tlačiti i dobro upotrebiti
bogastva.*

Nullus argento color est, avaris etc.

Nije u zlatu ikakve lieposti
Kad je u zemlji skrovno s lakomosti.
Ti mniš, Krispo, da čovieka ruži
Kad se š njime razborno ne služi
Prokulejo vik živiet imade
Koi jak čajko bratju ljubiti znade,
Na neumarlím krilima viečnime
Glas nosit će svud njegovo ime.
Ti žestoke pohlepe ugási
Kraljevat ćeš veéma nego da si,
Svu Libinsku zemlju osvoio
I k dáržavam rimskiem stućio.
Tkomu s vode nadmena koža je
Što veé pije, on žedan veéma je,
I žedniet će dok neistiera iz kosti'
Nemoé i uzrok vodene slabosti.
Nekano se Fraate iz nova
Dobavio pristolja Čirova;
Njega krepost svedj puku protiva
Od čestitih ljudi' razlučiva,

Инв. бр. 330501

— 66 —

I puk glávi kroz mudre nauke
Da kraljevsku šibiku u ruke,
Svietlu i krunu ne daje drugomu
Nego samo čovieku onomu,
Koi árpe zlata pun duševna mira
Nesmamljivim očima nazdira.

DELIU.

PIESAN III.

*Coviek jednom kako je osudjeno ima umrieti,
s toga protivnosti neka ga ne ometaju
čestitosti ne uzobiesnu.*

Æquam memento rebus in arduis etc.

Ne daj duša da t' se ometa
Priatelju s protivnosti;
Ni da biesti s čestitosti
Čim poé ima s segaj svieta
Il traeš život ucviljeni;
Il na travi sklonjen s stráne
Prazniš vina čaše izbrane
Veseo u blag dan žudjeni:
Bor visoki, Joha bila
Gdie ugodnu siencu daju,
I oko njih rorokaju
Bistre vode s tieka mila;

Másti i vina tuj donesi
I uvehljiva ruže cvítja
Dokno imaš snage i bitja
Meu živieh i dokle si
I kuću ćeš i baštinu
Kú goi Tever ostaviti,
Er naslednik posvojiti
Tvé ée blago i diedinu.
Plien si smàrti, il si izbrani
Porod carskoga koljena;
Ili s traga potistena
Prosjačinom puk te hrani.
Putnjici smo svi na svíti
Dano ubiegnut smàrt nam nije
Njeko rano, njek' docnije,
Svak ée u stán màrtvieh síti.

KSANTIU FOČEU

PIESAN IV.

Da on bez prikora može ljubiti svoju službenicu.

Ne vit ancillae tibi amor pudori etc.

Sto te stravi službenica
Ne stidi se Anto, bíla
Njegda Akila robinjica
Brizeida je zadržavila.

I Tekmesa zarobjena
Zani Ajača s nje ljeposti;
Zani Atridu ugrabjena
Dikla slavne sred radosti.
Kad Trojanske oslabiše
Čete i Etor märtav padè,
Troju Gàrci osvojiše
Lakše bojne kroz ináde
Neznaš Zorka zlatnih prami'
Jel te izniela s roda svoga;
Doisto stidom i suzami
Kaže traga da 'e carskoga.
Izmet puka potištena
Nije mati rodila je,
Pokli 'e viera njoj scienjena
I lakomost tlačena je.
Od vèrh glave do dno peta'
Čim pošteno nje lieposti
Hvalim; nemoj da te smeta
Er moj spadè cviet mladosti.

PIESAN V.

*Svietuje kogagod svoieh priateljah da uspregne
nevremenu ljubav nedozrele diklice.*

Nondum subasta ferre jugum valet etc.

Vrát jošter nemoreš pod jaram skloniti
Ni zemlju stučena stvoim drugom brazditi;
Nit primit na tebe mož Bika teškoga
Pojahat kí te ište s pozgora bludnoga.

Plandovat milo je po travi junici
I lietnu vrućinu gásiti u ríci.
Provodié igara' juncima ona je
Gdie vārba zelena ugodni hlád daje.
Ti nemoj hlepiti na grozdje nezdrelo
Puštaj ga na lozi da reste veselo:
Bārzo ée sazreti došastvom jeseni
Ká grozdje razlikom pomasti rumeni.
Tad ée te sliediti: er vrieme ké leti
Što tebi odnese njome ée donieti.
Smiona jur tade i diela i lica
Muža ée trážiti nestidna diklica.
Većma ée neg mila Zorka bit dvorena
I većma neg Rakle razbludna ljubjena,
Jak noćni miesec ká samierna jasni se
I sniežne lepote jak Gjigje dići se;
Koi kosa' spuštenuh, mladjahna i lica
Kad u skup uljeze gizdavih diklica',
Spolom ée ženskime svakoga varati
Er oka ni 'e bistra koi ée ga spoznati.

TITU SEPTIMIU.

PIESAN VI.

*Žudi s njime zajedno mirnu provoditi starost u
gizdavome pribivalištu zemlje Tiburtinske
ili Tarentinske.*

Septimi Gades aditure mecum, et etc.

S mnom, priatelju, na daleče
Doé ćeš vidjet kraj od svíti,
I Kantabra' kí se oprieče
Pod naš jaram vrát skúčiti;
I nemili skup hridina'
Gdi Afrikanska vri pučina.

Pak od Gárka' sagradjeni
Tibur bit ée z gar milosti
Zadovoljni stán žudjeni
Nelagodne mé starosti;
Tuj poharan s puta' i s boja
Želim naći ja pokoja.

Odkle poé éu ak se s prike
Smàrti život moj ne udnne
Kraj Galesa mile ríke
Gdi ovce daju vlasne rune,
Kraina liepa, kom njekada
Kralj Talanto sviesno vlada.

Nad sva miesta segaj svieta
To je meni najmilije,
Méd hvaljeni sa Imeta
Od njegova sladji nije,
I masline ké ga resé
Venafranskih ne stide se.

Primalietje dugo tu je
I tu zima svedj topla je,
Aulsko bardo, kog miluje
Bako izbrano vino daje
Da Falerske on okade
Nezavidi vinograde.

Prizivlju nas pokrajine
Tej ugodne nami u svemu,
Piesnik priatelj kad primine
Tuj ti zgori tielo njemu,
I na plame one žive
Proli suze ljubežive.

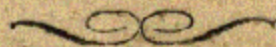
PIESAN VII.

*Raduje se svojemu drugu Pompeju Vavu što
se je srećno kući povratio iza prem nesrećna
vojevanja.*

O saepe mecum tempus in ultimum etc.

Pompeo, koi si vojevodu Bruta sliedio
I u boju teške sa mnom muke podnio;

Moj sàrčani priatelju nad svim inima
Tko te, Rimče, zdrava vrati k rodnim krajima?
Duge danke s kim pijući ja sam prošao,
I mástima istočnime kose mazao.
Oboicu rat Filipski snadie kàrveni
Koga utekoh, i štít jedva odnih na meni,
Kad bì sa svim krepost strena, i kí prietiahu
Ružno bojnoj na ravnini màrtvi ostahu.
Senčanom me Merkurio maglom pokrio
I kroz vojsku nepriateljsku živa iznio.
A tebe je žestočina vihra nemila
Iz novice u pučinu bojnu zaníla.
S tega obied od uvieta Jovi pripraví
Ter mojem pod lovorom miran boraví.
Tuj utrudjen s duge rati mirno počívaj
I za tebe sahranjeno vino pripíjaj.
Puni š njime svietle čáše, kéno s pameti
Sve prošaste tieraju tuge, i nemir kleti.
Velje súde mirisnieh iznos pomasti?
I svakoga blagodaran njima počasti.
Neuvehla petrusina vienci zeleni
Ili màrče, od koga ée biti spleteni?
I komu ée od ljubavi Majka pridati
Da na gozbi bude rujnim vinom vladati?
Ja ću u pitju jakno Trači teško bučiti
Milo mi je kad priatelja stekoh biestiti.

BARINI.

PIESAN VIII.

*Da joj nemože vierovati sa sviem da se za-
klinje, budući da Bogovi ne pedepšu lju-
bovnike kadara se i krivo zakúnu?*

Ulla si juris tibi pejerati eto,

Da te ikakvo zlo dopáde
Dočim krivo kuneš ti se,
Da ti izgrizen zúb ispáde,
Ili nokat zagnoji se;
Vierovo bi, Bielka, tvomu
Obećanju himbenomu.

Nu od kad na tvú dušu hudu
Tuj si uzu nametnula,
Veću steče ti razbludu
Tvá je liepost veé sinula,
I inokupno na očima
Gizdava si mladičima.

Varat ké ti 'e od pomoći
Ukopane majke kosti,
Nebo i zvezde ké po noći
Trepte mukloj u jasnosti,
I Bogove do vík vika'
Ké smàrt neće smaknut príka?

Znam da Majka od ljubavi
Na taj diela tvá se smije,
I skup oni prigizdavi
Krasnih vila' koi dvori je,
Nje i Sin éudi svim nemile
Na brus kàrvne kí oštrí stríle.

Sa svim teziem joštera se
Broj uzmaža tvíh dvornika',
Svak čas tebi prilaga se
Plien novieh ljubovnika';
I oniem si draga i mila
Kieh si ružno privarila.

Majke s tebe vazda stoje
Cié sinova' u predanju,
I starci se tebe boje
Uzmamljeni na imanju,
Sve nevieste lapat éúte
Da njih vojni neobljubu te.

VALGJIU.

PIESAN IX.

*Da dospije veće plakati ljubjeno diete kojega
mu smàrt biaše ugrabila.*

Non semper imbres nubibus hispidos etc.

Ni iz oblaka' svedj na zemlju dáždi padaju,
Niti morom plahi vietri vazda miešaju;

Ni Armenske, priatelju mili, krajine
Leže sniegom pokrivené sve dni godine.
Nit svedj dubjem mota u gorah siever ledeni
Nit su svedjer opadena listja jaseni.
Ti cié momka kí priminu suze svedj livaš
I žalosnim nedospietnim piesnim pripívaš.
I smagne ti cié ljubavi sàrce, od kade
Sunce grane sa istoka, dokle zapáde.
Starac kí 'e do stó lieta' zdračan živio
Ni 'e miloga Antiloka vazda evilio;
Ni Troila tkom još obraz ne bí u mahu
Roditelji i sestrice svedjer plakahu.
Jad zalihi i dietine suze ostavi,
Ter dobíti Cara nove sa mnoh hod slavi.
I Nifatu ledenoga Araksu i ríku
Kú s podložnim pukom steče snižnu u tíku;
I Gjelone usilova s slavne dobíti
Po skračením ké im ostavi zemljam jezdití.

L I C I N I U.

PIESAN X.

Budimo jednaci (duhom) i u dobru i u zlu.

Rectius vives, Licini, neque altum etc.

Ne pomaga àrvati se
Svedj s valima sred pučine
Nit poplašén zlé godine
Vazda krajom voškati se.

Tko gre sriedom, ubiegne ga
Stán habavi potišteni;
I dvor carski zavidjeni
Puna sviesti míne njega.
Bor visoki vietar hara,
Kule uznosne s bukom se oré,
I u najviše vārhe od gore
Često ognjeni tries udara.
Tko je duše raspreamljene
U nevoljah zna ufati,
Zna i u dobru svedj predati
Cié nenadne ké promiene.
Bog dovodi càrne zime
I opet ih goni i tiera;
Neće zlo nam bit svedjera
Ako nam je zlo za vrime
Slásnu uz liru piesni mile
Bog Apolo svedj ne pîva;
Nit napeta svedj tetiva
Luka mu je s smàrtne strîle.
Tiesnu u bitju kaži da si
Pun jakosti i krepčine,
S vietra ugodna žestočine
Razborito jedra gasi.

Q. HIRPINU.

PIESAN XI.

Živimo veselo ostavljajući misli i brige.

Quid bellicosus Cantaber et Scythes, etc.

Ne daj, Ivo, mós da ti se omete
Što Kantabri bojom zadojeni,
I što Šite namišlju i priete
Adrianskim morom razlučeni
Ne brini se životom tvojime
Kí od mala potrebu imáde
Bieži mlados s gizdami dičnime
Ká se neće povratit ikade.
Pristupaju mârzeće siedine
I nevolje mlohove starosti;
S koieh tebi tihi sanak gine
I razblude ljuvene sladosti.
Cviet ne zdârži svedj lieposti dične
Neima miesec svedj jasnost jednaku
Što ti misli žestoke i vične
Târgau dušu brižnu i nejaku?
Siedih glava' napojenih másti
Borja u siencu dok nam more biti,
Što ne idemo zasiesti u lasti
Okrunjeni ružam vino piti?

Sám je Bako podoban u vinu:
Sa sárca nam zlédi otierati
Koi nam momak pitja žestočinu
Tekuóm ée vodom raslavljati?
Dovest s doma tkogodi odpieši
Liepu Lidu milu hotimicu,
Nek joj reče da k nami pospieši
I donese nje slásnu gudnicu;
Svim bez pomnje skladno opletena
Jakno njekad gizdava Elena.

MECENATU.

PIESAN XII.

Govori mu Horacio da liričkoj pjesni ne pristojе se kàrvavi ratovi, s toga da on isti opiše slavodobitja Augustova, a njemu ostavi da pieva hvale Ličinie.

Nolis longa feræ bella Numantiaæ etc.

Uz gudnicu ká razbludno vazda romóni
Nec da pievam ljut Numanski rat usioni,
Ni Anibala gnjevna, niti Sičilske vali,
Kí su s kàrvi Afrikanske rusni ostali.
Ni Lapite sárdne ni Ilu krutna pivnika
Nit Erkula gorostasnih ljudi' krotnika.
S kih smionstva u pogubi nebo nadje se
I sva stara Saturnova kuća strese se.

Ti češ bolje Česarove slavne dóbiti
Mečenate snižno u pismo redom složiti
I one kralje kí u boju bihu razbjeni
I pod jarmom po putima rimskiem vodjeni.
Dieva od Pinda siluje me ljubko da pievam
I Tratorke mé zenice jasne pripievam.
I nje sárce bez prociene, koje u slavi
Vazda gori zamienite vierne ljubavi.
Pristoji se njoj s čistiem dievam družiti
I s rukami sastučena kolo voditi;
Natiecat se u igrami na dan izbrani,
Kog' posveti bogoljubstvo Starieh Diani.
Pri kosami ké Tratorki na glavi stoje
Meni arabsko i migdonsko blago màrsko je,
Kad se maknem gorušti joj celov podati
Lice s ljubke nemilosti na stranu obrati,
Nehotno se celivati kadgod puštaje,
A kadgodi na celove pàrva ustaje.

PIESAN XIII.

Proti stablu koi padnuvši o malo ga ne ubì.

Ille et nefasto te posnit die etc.

S prihude namiere jamu oni iskopa
Ter u nju žile tvé o dubu, zakopa
I u dan nekobni poganih i ruka'
Za prikor Varoša, i poraz unuka'.
Taj čoviek nemilo svog otea smakoje
I gosta na kući u noći prikloje,

I mnoho života' s otrovi prikinu
I u svaku najgardju upade krivinu;
Kí te u mú baštinu, o dárvo zlo, stavi
Pravedna gospara da jekneš po glavi
Svašta se svaki čas čoek ima bojati
I nezna odštano trieba se čuvati.
Pomorac Bosforom straši se broditi
Mni drugi da udes neće ga vāršiti
Parta biega i striela' Latini plašu se
A Parti latinskih veruga' tresu se.
Nenadna smàrt ljudi plienjaše dosade
I njih će plieniti nenadno od sade.
Omalo ne sadjoh nje u stan pun mraka,
Omalo ne padoh svim pod sud Eaka;
Ne podjoh i u stranu raskošne lieposti
Gdie duše kušaju blažene sladosti:
Ne začuh i romon svim mile gudnice
S kom Safo tuži se na Lebske diklice
I tebe visoko Alčo pievati
Trud plavi', i biega nevolje, i rati.
I oba čim piesni tuj mile tvaraju
Duše ih smamljene u múku slišaju
Nu u boju za čuti silnike satrene
Osluha pomnjiva sto 'u duše stištene.
Ni 'e čuda: kadara živina troglava
Na sladke tej glase své uši spuštava;
I Sàrdam na glavi svite zmie ljute
Otrovne naravi njeku rados čúte;
Prometeu i Tantalu kroz milo pievanje
Odložno ostadè žestoko skončanje
Nemari Orion luzim se skitati
I Rise plašive i Lave tierati.

POSTUMU.

PIESAN XIV.

Smàrt se nemože ubiegnuti.

Eheu, fugaces, Postume, Postume etc.

Lele! Lele! strielovito bieže godišta
Niti može bogoljubnost naé utoč štá,
Siedinami, nit pristupnu starost ustavit,
Nit, Stiepane, nas usione smàrti izbavit.
Kolji svaki dan ti volova' do tri stotine
Necíš ganut Plutonovo sàrce od stíne;
On Ticia s triš jamačnim Gjerionome
Zbi u stán màrtvih, i zatvorì mutnom vodome
Kú svi živi pribroditi jednom imamo
Il smo kralji, il seljani zemlju kopamo.
Ne pomaga kàrvnoga se boja uklanjati
I bies plahu Adrianska mora biežati;
Niti južni dáh nezdravi predat jeseni
Koi sebice s nemoćima kosi i plieni.
Valja sáci gdie Kočito tmastieh sred njiva'
Slab u tieku s càrniem se vodam proliva.
I tu ružne Danaove kčeri gledati
I Sizifa pazit stienú vazda valjati.
Ostavit éš milu Ljubi, kuću i baštinu;
Ni 'edan duba' ti za ké se toli živ brinu,
I ké za mal užiyal si, s tobom doé neé,
Izvan Čempresovo dubje māržeće.

Namiesnik će tad razmetni gozbe tvoriti
Čuvane i pod stó zatvora' čmule prázniti.
Sit, obiestan, polutriezan pored družinom
Pod domaći polievat će izbranim vinom.

PIESAN XV.

Proti savišnosti ponosnieh zgradjah.

Jam pauca aratro jugera regia etc.

Gradje su ponosne sve strane prikriale,
I malo lemešu zemlje ostavile;
Ribnjaci i mnogi njih vode svud steru
Da vidiet slični su Lukrinskom jezeru.
S neplodnih javora' i s mārče zeleni
Briesti su korisni ostali skroveni.
Tuj cvietje svakoje sadera miriše
Gdie prie masline gospara vriežiše.
I gusti lovori tak grane splićaju
Da zdrake sunčane s vrućinom tieraju.
Tu dao naredbu Romolo nami ni',
Neosišni ni Katon, ni stari ljudi ini;
Kí u bitju domačem stisnuti življahu
A haznu opéenu svedj; punu imahu.
Trieme su malahne uz kuće sterali
Pod kiem su sieverni hlad ljeti primali.
Umorni naslonit ni 'esu se stidili,
Bus kad bi zeleni gdiegodi vidili;
A blago obéeno svim htiehu štediti
Za tvàrdit gradove i càrkve graditi.

GROSFU.

PIESAN XVI.

Potrebno je pohotjenstva uspregnuti ako žudimo okušati pokoj duha.

Otium divos rogat in patenti etc.

Pokoj vapi u Bogova' po sred pučine
Brodar stišten odasvuda od zle godine,
Kad mu budu mårkli oblaci miesec oteti,
Nit mu daju stavnih zvievda' svietlos nazdreti.
Pokoj vape biesni Trači s kopjem i s mačim;
Pokoj prose ponositi Medi s tårkačim.
Grimiz, biser, suho zlato, draga kamena
Pri pokoju, Priatelju, slaba 'e zamiena
Er ni blago, ni vlaštitu može zapovied
Jednu u sårceu ucviljenu utażiti zled;
Nit podobnu vlast imaju nevoljnih ljudi'
S podpodišta otierati misli' roj hudi.
S maliem se mirno žive: čaša dosta je
Da čajkova na obroku spornu ti sjaje.
Tad nemore ni pohlepa lakomna, niti
Strah s lapatih tihe sanke tebi ugrabiti.
Šta prostrane maloživci želje imamo?
Šta po svietu bez pristanja svud se skitamo?
Čemu rodne sårceu mile kraje biežimo?
A nukanja unutarinja voljno sliedimo?
Čarna miso pored s nami u plav uskače
Sustupice i s četami konjika' krače;

Bárža sárne, i càrnoga bárža sievera
Kad oblake po nebesih mraznih rastiera.
Tko 'e miran sad u duši ništa ne mári
Nit se brine za došaste zgone i stvari.
Rádi smiehom nedragosti uman odložit
Er ni 'e dano na ovoj zemlji sasviem čestit bit.
Smárt Akila hrabrenoga pospiešno diže,
I Titona nelagodna staros dostiže.
Može biti one danke ké ti zabavi
Da ih na moj, Priatelju, život pristavi.
Okò tebe nebrojne ovce večaju,
I stotinah Sičilinskih krava' mukaju;
Aršu uz kola za nosit te konji bárzeći,
Dvaš u grimiz zamočenoj sjaješ odieći.
Mene vierna čes obdari s malo zemljice
I nauči me gárčkim dahom skladat piesnice,
Neustruča se i duševnu vlast mi podati,
S kom zlobnoga žamor puka mogu plesati.

MECENATU NEMOČNU.

PIESAN XVII.

Da on (Horacio) nemože bez njega živeti.

Cur me querelis exanimas tuis? etc.

Što me moriš tužbam tvîme?

Da ti umreš mene prije

Mečenate, ni Višnjime

Niti ugodno toj meni je,

Kí si glavna moja dika

I utieha má velika.

Ako tebe smàrt umori
Kí si dielak duše moje ;
Nek se i meni grob otvori
Na pol žíviet svim màrsko je ;
Taj éu u dan i ja i ti
S životom se rastaviti.

Ni 'esam krivo zakleo ti se
I rekao, poé éu poé éu :
Ako pàrvi dieliš ti se
Taj čas tebe sliedit hoéu :
S tobom i ja putovat éu
I u stán màrtvih s tobom saé éu :

Dáh Kimere ne može me
S plamih ognja razlučiti ;
Da uskàrsne niti ée me
Gjias s štó ruka' ustaviti ;
Er to ište sa nebesa'
Sila pravda i udesa.

Tkojagodi zviezda huda
Na rodjeni moj dan sjaše ;
Ter nevoljnim oda svuda
Mene zdracim obsjevaše,
Nu da 'e i ona koja čini
Latinskome vret pučini ;

S tvom se 'e zviezdóm u žarkosti
Zlamenito ugodila,
I s opake nekobnosti
Svàrsit život tvoj je htíla ;
Nu ga obrani višnji Jove
Svim od zlobe Saturnové.

Vlast Božanstva neumarluga
Tiek porazne smarti ustavi,
Kad iz sàrca radosnoga
Triš te Rimski puk proslavi,
Čim si u skupu veseo stao
I prikaze uživao.

Hrek i mene visokoga
Duba bil bi priméćio
Da desnicom Fauno ga
Ni 'e s mé glave uklonio,
Kí 'e branitelj od pjesnika'
Mudroznanih i knjižnika'.

Spomeni se bez kàrsmanja
Gradju uvietnu sastaviti,
Kú obeća s bolovanja
Na har Bogu pokloniti;
Ja ću priklat užireno
Fauna janje podniženo.

PIESAN XVIII.

*Horacio spovieda sebe sadovoljna svojem bitjom
ako i ne bogatiem, i nazivlje lude sve
one koji zaboravljajaci da ce jednom u-
mrieti biesnu sred savisnosti, ili se more
lakomostju.*

Non sbur neque aureum etc.

Ni bielokost, niti suho zlato
Po mom podu domačemu sjaju,
Nit Numidsko na stupje izbrato
Himetske se grede naslanjaju.
Ja nasljednik hitro neposvojih
Inostrane Atalove dvore,
Niti meni branjenika' mojih
Časne žene, svietlo ruho tvore.
Nu um bistri i krepka viera resi
Blagodarstvom mene obilnime,
Da bogatac nadojen pienezi'
Svietuje se s uboštvom mojime.
Već u Boga ne prosim jak prije
Nit priatelju moguću dodivam
Ono malo zadovoljno mi je
Što u dâržavi Sabinskoj uživam.
Prešno dan se iza danka triebi,
I mlad miesec gine u trenuće,
A ti do čim smârt pristupa k tebi
Grádiš zide mramorne i kuće;

Kuče grádiš grobom ne brineš se
Mniš uboštvo da 'e tvé imanje
Ako s Baiskih žalih ne prostreš se,
I odmakneš mora rorokanje.
Čemu skrovno granice bližnika
Ti prinosiš ké u zemlji stoje?
I lakomnik tvoga podložnika
Njive skračas a uzamnažas tvoje?
Tuj s diedine potjerani bieže
I Domaćin i svá Ljubi mila
Diecu u skútu i Bogove vrieže
Neutažljiva napunjeni cvila.
Nu rad toga u tmušavoj strani
Màrtvih nečeš ti zamieran biti,
Niti će te konak izabrani
Gospodara bogata gostiti.
Kud greš napried? zemlja sebe krije
Siromaško s kraljevskiem trágom,
I Karonta zamitio nije
Domišljati Prometeo s blagom.
Vierna on straža Tantala ohologa
Čuva i njegov narod glasoviti,
Il zvat ili nezvat ubogoga
Trúd će svàrsit, molbe će uslišiti.

PIESAN XIX.

Zauzet duhom Baka pripieva njegove hvale.

Bacchum in remotis carmina rupibus etc.

Ja Baka upazih sred luga zabíti
Vierujte narodi, pievajúé učiti.
Vile ga skupjene pomnjivo slíahu
I úši' napetih Satiri svi stahu.
Ei! s strahe nenadne duša se má smúti
I puna božanstva veselje očúti.
Ei! Bako prosti mi pripada dárveni
Bat oni tvoj listiem lozovnim kitjeni.
Dostojan ja sam sad pievati veselo
Smamjene Dievice, vinovo i vrelo:
I rieke ké mliekom protieču u more
I hreke kojime med kapi iz kore.
Meni se Drúgu tvú hvaliti pristoji
Ká puna jasnosti meu zvezdah sad stoji.
I dvore Pentea rasapom ké skárši
I kralja Likurga tkom' život ti svárši.
Na volju odvareš tiek riekam bázima,
Bies krotiš istočnim morskiem valima.
Na briezih strane te Bistonke poštuju
Neupečnim ké zmiam njih kose vežuju.
Titana' skup hudi, kad se árya s nesviesti
U carstvo nebesko tvog' Čajka uljesti';
Ti strašnom čeljusti i s noktih od lava
Reka si odbijo od jasnih dáržava'.

Nek tance svim ljubiš i igre svakoje
I tebi živieti u boju mǎrsko je;
Nu sviesno odabra na sriedi ti stati
I mira i rati mejaše čuvati.
Kad Čerber vidje te sjat rogom zlatnime
On repom vit poče s načinom milime;
Trim paka jezicim kadar si pošao,
Noge ti i golet snižno je lizao.

MEČENATU.

PIESAN XX.

Da će njegovo ime svedjer živjeti.

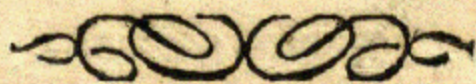
Non usitata, nec tenui serar etc.

Ja priobražen pjesnik steć ću
Neobična krila velja,
I na njima pun veselja
Povietarcem poletjet ću.

Men' na zemlji već ni 'e ckniti
Uzdiću se na oblake;
Ter stàrnitelj zlobe opake
Gradove ću ostaviti.

Mečenate, tkomu rieti
Neštediš se drag da ti je
Potištena trága on nije
Niti može svim umrieti.

Evo meni otvårdnuta
Stégna ostaše s kože čvårste,
Prikri perje pleća i pårste
Pritvorih se u Labuta.
Poć ću vidjet na krilima
Gdi Bosforom vihar múti,
Gdi su Arabske hridne Ljuti,
Gdi sieverna reži zima.
Prekopski će puk spoznati
Mene, i bojni Poljak koji
Rimskih se četa' boji
A stidi se strah kazati.
S najkrajnih svieta strana'
Mene glasit Gjeloni će
Španjuo hitri i oni će
Ki pije vodu od Rodana.
Na sprovodu ostavite
Súzit jadat s izpraznosti,
I s prikorne zalihosti
S groba dare uklonite.

Eto namni otvorenja
 Stena otvora a koda otvora
 Prikri perjo pleta i pletu
 Pritvorih se u kabinu
 Pod cu svetlost na kabinu
 Od Bostona vjhar mull
 Od su Araba kabinu kabinu
 Od sirovinu tekli zina
 Prikopski de pak spoznati
 Moni i bolni Pujak koji
 Kinstelch se deji doli
 A stiti se stari kazati
 S najstarijih stvari stana
 Moni glasit otkloni de
 Spajano bitu i oni de
 Na pije vodu od Hodana
 Na spirovdu ostavilo
 Sedit jadat a izpravnosti
 I a prihorne kalihosti
 S groba dare uklonite

KNJIGA TRETJA.

KNIGA TRETJA

PIESAN I.

*Čoviek je blažen kad žive mirno zadovoljan
svojem bitjom ako i ne prem obilniem.*

Odi profanum vulgus et arceo etc.

Dalek pogan puk od mene:
Posvetnika Pinda Dieva'
Čujte piesni nečuvene
Mladci i dikle, ké vam pieva.
Kralji kroté ljudska stada,
A Jova se kralji boje,
Kí trene okom i sviet vlada
Kí Gjigante svàršio je.
Jest tko s zgradam i s imanjem
Bogatiem se podnosi,
A njekoga s milovanjem
Na poljani puk iznosi.
Izvàrsniega zatočnika
Taj nadsiva hitra u slavi;
S većiem skupom branjenika'
A oni se diči i slavi.

Nu takmenu vlast prostira
Smart nemilá vârh svakoga,
Kosi plieni bez obzira
I veljoga i maloga.
Tkomu vlasu o konjskomu
Više glave mač visjaše,
On u brašnu Sičilskomu
Slasti i smoka nekušaše,
Nit ugodni žuber ptica?
Niti sladko romoniti
Mogaše mu zvek od žica?
Tih na oči san doniti;
San kí često ljudi od sela
Po pojatah snadje, ili
Dubja u sien, pokraj vrela
Gdie pâršaju vietri mili.
Tko požude krotke ima
Nit ga târga sinje more
Uzmamjeno pod vjetrima,
Nit ga hude zviezde moré,
Njega grâdom natučeni
Vinogradi ne skončaju,
Nit baštine plod žudjeni
Kog' prikažu, pak ne daju.
Ne nameće čas krivinu
Na pogane vode prike,
Čas na suše i vrućinu
Čas na zime privelike.
Ogradje se tak prostrane
Na pućini učiniše,
Da skratjene žitke stâne
Ribe u plovu očutiše.

Lies se nosi, klak i stine
I s težacim majstor rádi,
Jeda gospar tuj počine
Tkom' zemaljski stán dosadi.
Nu gdi bieži, gdi no hodi
Strah i càrna miso š njim su:
U play skaču čim on brodi
Čim on jezdi na sapim su.
Pok' netažu boli u nami
Pomast biser, zlato suho
Vino izbrano dragi kami
Ni grimizno svítlo ruho;
Kuču čemu zavidnuču
Novim skladom sagrađiti!
Čemu prodol Sabinsku ču
S brižnjim blagom promieniti.

PIESAN II.

*Trieba je da dieca netom odraste obiknu se
vojničkome životu i trudim.*

Angustam, amici, pauperiem pati etc.

Trebuje diecu, priatelji, za rano učiti
Siromaštvo i bojne trude krepko tàrpiti;
I na konjih junačkoga sàrca u rati
Strašnim kopjem nepriatelja Parta tierati.
Pod oružjem van domačieh streha' živjeti
I hrabrenstvo sred treptivih zgodah tvàrdjeti.
Ljubi kralja kí se bije neh ih ugleda
S tvàrdja' od gráda, njega kčerca bliedi i preda;

Uzdíšući ter nek upi, lele, s nemira,
- Neviešt boja, Viereniče mili, ne dira
U sàrdite bojne lave, koji na polju
Bez umora uzmamjeni dárpu i kolju -
Za obranu rodna miesta milo 'e umrieti,
I za onime koi bieži naglo smàrt leti:
Niti prašta nedorasloj boju mladosti,
Nit plašivoj nelagodnoj prašta starosti.
Krepost nikad cié odgona ostà ružena
U dielim vazda sjaje neockvàrnjena.
Nit siekire od oblasti prima, nit dava
Svevoljnosti drobna puka svedj vàrtoglava.
Ona otvora dostojniem nebo ljudima
I mući se po zapriečnim hodit putima
S pukom družiti na zemaljskoj mârzi dolini
I k nebeskoj natieče se hàrlit krajini.
Krepost jamac jest uzdanj mukle viernosti,
Tko Eleuzinske ne štedi se odkrit tajnosti;
S tim čoviekom sám u kući ne bi noćio
Nit bi s njime u istoj plavi mirno brodio.
Potlačenje Višnjeg' Gospod' neumàrloga
Opokori čestokrati s zlicem dobroga.
Krivnik svojim opačinam nek ju pritieče,
On pedepsi svim što 'e hroma rietko uteče.

PIESAN III.

*Čoviek pravedan ničesa se ne boji. Neima se iz
nova sagraditi Troja*

Justum et tenacem propositi virum etc.

Pravedna čovieka, i krepka u odluci
Duša se ne smeta, cié puka nabune
Kí na zlo potiče, ni na obraz osorni
Sàrdita silnika; ni na jug mutni, kí
Jak vlastit gospodar dnom mieša Adrie
Ni Jova na ognjene porazne trieskove:
Sori se nek' gradja svieta ovog', taj rasap
Pridúšit moré ga, pripasti' al neéé.

Ovako dielujué Poluče i Erkole
U jasne dvore su nebeske uljezli;
Augusto medju kím siedeći počiva,
I rumen jak rusa napija s Bogovim
U nje su na kolih, teb' Bako dostojna
Svim jarmu neobiéne tvé Tigre uvele.
Romolo cié dičnich svojih diela' smàrt odje
I u nje na Marta konjeh odjezdi.

U zboru skupjene Bogove tadara
Junone ugodnom besiedom zateče.
Troju su Troju su štetni sudac bludni;
I žena izvanska u prah obratili
Odkade lakomi kralj blago nevrati
Oteto Bogovim, ké vratit obeća.
Ja i čista Palade najprié ustasmo
Na puka i vodca himbena porazu.

Ne sjaje jur veće gost ružni i Elena
Pogana hotmica, ni kuća Priama
Odmetna Bogovim veće se oprieće
S hrabrenstvom Ektora gærěkomu junaćtvu.
Rat se ovi odulji s našieh zavada?
Sad Bogu bojnemu sàrčano darivam
I moju rasàrdjbu mårzeća i unuka
Kí u Rimu od kàrvi trojanske rodi se;
Milo će bit meni nad zviezdah da stoji,
Da druží s Bogovim i s njima da pije;
Dok biesnih valova' uzvri prostor mora,
Meu Trojom i Rimom: čestit na daleče
Od djednih krajina' živiet će njegov trág
Dok stada pogana uspješü grobnice
Priama i Parida, i zvieri uznahode
Dok sebi i štenih pristojna ložišta;
Na svietu Rim sivó jak sunce na nebu
I Mede dobite krotio zakonim
I slavno njega ime u vike glasile
Podložne u strahu sve svieta krajine.
Iz sàrca neg nek' zlato tlači, ko daje
S korisne naredbe, u rudi skroveno:
Nek za njim ne gine pri ljudskih potrebih
Er ruka lakoma i sveto prihita.
Ká strana svieta se opriečit uzbude,
Nek na nju junački s oružjem napane.
Nu pomno razberi zrak sunčan gdi pàrži,
Gdi magle i rose s nezdravi padaju.
Udesni ugovor bojniem rimcima
Naričem u glase, da milos sàrca njih
Nukanje i sreće neprigne ponovit
Djedinski Troje grád: on ako zgradi se

S nekobna udesa: ja sestra i Ljubi
Jovova nebrojne čete ću skupiti
Ter bojom kàrvenim udrít ću opet nanj.
Triš neka svom rukom Febo ga utvãrdi
Kroz zide guozdene, gãrčka ih triš sila
Na tle će oborit, i triš će ljubovce
U robstvu cviliti i diecu i vojne.
Kud si me zaniela o Dievo? Tamašnoj
Mòj liri pievanje ovo ne pristoji;
Ostav se smiona spoviedat Bogova'
Visoke besiede, i stvari u sebi
Uznosne ružiti krotkiem piesnima.

PIESAN IV.

*Haran spovieda da on svedjer i svutlar bi
obranjen e sačuvan mogućstvom Muzah
olimpских diklicah.*

Descende cœlo, et dic aģe tibia etc.

S neba sadji, Kaliopë, Pinda kraljice
Daj! i uz dipli dugu pivku začni Božice;
Il ti mili tankim glasom samo pievati,
Il pod liru Apolovu piesni skladati.
Čujte li? Al pomama ljubka blazni me
Ter mnim ona da izvija luzim milime;
Kroz ké vode romonite trake puštaju,
I vietrici tihim dahom od svud pãrsaju.

Na planini od Vultura blizu granica'
Gdie Puljska zemlja moja hraniteljica,
Golubi su zlameniti hvojka' skupili
I umorena me s sna i sigre njima prikrili.
Začudjeni svi okolo ljudi ostahu,
I u visokom Akerunta gnjezdu kí stahu,
I kim kuće po Bantinskih biehu visinah
I Ferenta po snižnieh plodnih dolinah.
Kad začuše da sam diete ubah ja mao
Pod lovorom i pod márcóm smiono zaspao
I da s višnje svím pomoći zvieri nemile
I ljutice zmije niesu mi naudile.
Vi Božice Pinda mene vi ste privele
Na Sabinske uznosite briegc vesele,
S vas Preneski hlad, i ugodni Tibur uživam
S vas kraj mora na Bajskih žalih počívam.
Vašu družbu vaša vrela svedj sam hlepio
S toga u rati ja Filipskoj niesam dospio;
S toga od duba izvaljena neostah pridušen
S toga u moru Sičilskomu ne bih zadušen.
Kad ste sa mnóm vi združene ja éu bez ckniti
Uzmamljene od Bosfora vale broditi;
I povoljno u vašoj éu ljubkoj družini
Po Asirskoj putovati suhoj páržini.
S vam nazdrít éu usione gostim Britane
I Tatare kí se mesom konjskime hrané;
Vidjet éu i Gjelona koi ne smiče
Tárkač s pleca', i kud Šita' rieka protiće.
Vi skupjene u hlad milí ljúti zabíte
Tuj Česaru velje trude boja sladíte,
Koi svietu mir općení sárcem dat želi
S toga bojne po gradovih čete razdieli.

Vi kroz vaše sviète umàrle na mir nukate
I s nukanja umna toga pokoj kušate.
Znamo kako gorostasni ljudi odbjeni
Nebu biehu ognjeniem munjam satreni
Od onoga kí vlastito vlada i sviesno
Stanovito kopno i more s vietara' biesno,
I gradove i narode puka svakoje
I Bogove, i dàržave märtvi gdje stoje
Strahotno je mladost ona Jova pripala
Ká s'e u jakost krutnih pleća' samo uzdala
U nabuni izvan zemlje Pelia izvali
I Olimpsko na visoko bardo navali,
Silni Mima, i Tifeo što ne činjahu,
I smioni Porfir, s Rhekom što ne prietiahu;
Enčelado dub bi velji iskorienio
I š njime bi se jakno kopjem k nebu bacio.
Prema štitu Paladinu klopot kad daje
Húk i uriš i nabuna svaka slaba je.
S druge strane svóm pohlepom Vulkan ustade,
I u obranu gospodična Gjunon pristade:
I Apolo tkom' na pleći' vázda lúk biva
Zlatne i kose u Elikonskoj vodi umiva.
Koi inokupno Lučinskime gármom gospodi
I dubravam u koim se čudno porodi.
Snaga kad š njom uma nije stárta ostaje,
Snazi višnja vlast naspara s umom kada je.
Nu je paka vázda märtzi, i njoj se opriče
Jer na svake opačine duše potiče.
Istinu ovu mudroznana moga nauka
Očito je potvårdjuje Gjigje stóruka',
I Orion kí htie Dianu dievstvom rastavit
A neznade nje se striela' smärtnich izbavit.

Nakazni ove ké priklopi zemlja svim žali
I što u Pako nje porodi mili su upali.
Etna s tega vārḥ jednoga leži složena
Ká bit neće s goruštoḡa ognja smàrviena.
Nit utrobu putenoga Ticia puštaje
Tué oro kljunom, kí njegovieh zloća' straža je;
Piritoa ljubovnika s toga pogana
Dàrže trista guozdenieh uza' vezana.

PIESAN V.

*Hvale Augusta, pikor Krasa, Regula krepos
čiera stavnost.*

Cœlo tonantem credidimus Jovem etc.

Da na nebu gromovítí
Kraljue Jove vierujemo;
Naš Augusto Bog ée bití
Koga pred nam nazdiremo;
Ter pod jaram Perse skučí
I Britane k carstvu stučí.

Krasov bojar s inostranom
Ljubovcom se 'e zaručio,
I ružno je sa dušmanom
Pod oružjem posiedio.
Aj! pogàrde od vladanja!
Aj! privrate dielovanja!

Zaboravi pod Medskima
Kraljim Latin vojujúci,
Čohu i štita Marsa ime,
I oganj Veste vik gorúci;
Čim nas Jove još neostavi
I Rim bojnoj cavti u slavi.

Regul ovo privideći
Nehtie utvãrdit štetne uviete;
Da njih izgled svim mãržeći
Ne dovãrši bojne čete;
Nek u robstvo upadena
Pomre mlados nežaljena.

Tu ja vidjoh moim očima
Treptiet, reče, usadjene
Nepriateljskim nad templima
Naše stiege potlačene,
Naše oružje tu 'e visielo
Bez da 'e boja očutielo.

Vidjoh uzam spete zada
Ruke našieh od gradjana'
Vidjoh vrata zjat od grada
Bez zatvora nečuvana;
I od našega boja strene
Njih livade uredjene.

S miedi odkupjen bojar ti će
Žestée na boj uskočiti?
Šteta od blaga k pogãrdi će
Priložena od vas biti:
Isplaviene vuna masti
Neće prednje steć pomasti.

Pàrva krepos od vojnika
Čim postamni jednom krati;
Vik po putu zločesnika
Na svietlos se ne povrati;
Ljeljen lovcu nek uteče
Vik smionu čud ne stieče

Tkoga smàrti strah priuze
I dušmanu sebe prida,
I na rukah teške uze
Bez ikakva tãrpje stida,
Hoćel' hrábren druge rati
Sàrčanije vojevati?

Tuj mir s bojom on ometa
Životom se veljmi i brine;
O sramoto ružna i kleta
O velika Kartagjine!
Kú latinskich zloća' sila
Na visinu tu je iznìla.

Govori se da celove
Vierne od Ljubi ni ' primio,
I nejake své sinove
Pomilovat ni hotio;
Erbo sužan nejma u vike
Dragovati slobodnike.

Đarža upàrte své zenice
Zemlji osoran, dok neuglavi
Dvoumne u vieću poglavice
I jak žudie své opravi;
Tađ zamieran rob se odielja
Od žalosnieh priatelja.

Znaše on dobro što nemili
Kárvnici mu pripravljahu,
Nu od rodjaka' tak se odili
Kí mu odhod zabavljahu;
I od puka kíno u glase
Njega odluci oprieča se

Kó da no je branjenike
Sakupjene ostavio,
Čim je posle njih velike
Krepkim sudom namirio
I u raskoš gre Taranske
Al rúsage Venafranske.

RIMJANIM

PIESAN VI.

*Tlačenje Bogovah i neurednost živjenja uzrok
su svih nesrećah Italie.*

Delicta majorum immeritus lues etc.

Pravedan ćeš krivine Diedova'
Platit, Rimče, dokno stáne lipe
Ne napraviš tvoieh Bogova'
I od ćadja' njih ne otereš hipe.
Vladaš s nebom čim živeš sniženo
Toj ti svárha i početak budi;
Jer štovanje Višnjih potlačeno
Teško zemlji Latinskoj naudi.

Čete Parta' hitre u boju ké su
Dvaš nekobni huk su naš razbile ;
I mišice junačke svoje su
Našim plienom zlatnime ovile.
Rim cié gradske zavade satren je
Od Arapa' i od Ugrovlaha'
Jedan vojnik na moru strašni je
Drugi strieljat nejma od inih straha.
Plodno vrieme krivina', vienčanje
S pàrva ognusi, paka trag i kuée ;
Vrela iz toga iztieče skončanje
Otačbine, svega i puka smuée.
Gàrčke tance uči dikla mlada
I izvija tielom u razbludi ;
Još ni 'e zdrela a njom ljubav vlada,
I na ružne raskošé je nudi
Još neviesta prid vojnom izbira
Miliega sàrcu ljubovnika ;
Nit se skrovno u tminam obzira
Njegovati tudjega čovíka.
Ona na oči zaručnika svoga
Skače ljubít tàrgovca bogata,
Il glavara drieva Španjolskoga
Kí kupuje prikor s malo zlata.
Niesu dieca od takieh rodjena
Kàrv dušmana' po moru prolili ;
Ni Anibala bojom zadojena
Antioka i Pira dobili ;
Neg porodi seljanskih vojnika'
Zdračni zemlju veselo raditi,
I iz gore do čim oštra majka
Reče, dàrva na plecích nositi ;

Sunca u zapad kad siene bårdima
Minu, i mrak od svud prostere se;
I umornim kada volovima
Jaram s vrata snimiti bude se,
Vrieme sobom ké štete ne tvori?
Gårdji Oci jesu neg Diedovi,
A mi od Otac' gårdji smo i gori
A od nas ée bit gårdji sinovi.

PIESAN VII.

*Preporučivajući Asterii da ostane vierna svoje-
mu Gjigji nastoji nju razgovoriti gdje se
on daleko od nje bavi.*

Quid fles, Asterie, quem tibi candidi etc.

Pristani Asterie cviliti, tihi ée
Dah tebi vietrica u pàrvo Prolicé
Vratiti mladjana tvog Gjigju viernoga
Podpuno čestita cié tãrga Tinskoga.
U Orík istočni jug njega odnese
Kad skratjat noé, a dan uzmažat poče se.
Od tade u bdenju on noći dio veći
Provodi rad tebe sãrčano cvileći.
Tuj Kloe gostica po hitrom glasniku
Nariče da ljubav nosi mu veliku;
Kí njega primamlja pun blazne i hina
I dobit ište ga s tisućom načina?
Spovieda kó Preta vierovea svim laka
S lažima nabuni ljubovea opaka,

Da Belerofonta čistočú kí ljubi
S hitrime načinom pospiešno pogubi
I kâno Ipolita š nje bluda ružnoga
O dlaci ne smaknu Pelca čistoga.
Tuj zgone još ine izmišlja i pravi
Ké mogu čovieka primamit k ljubavi.
Al sve bi zamani: on s toga žamora
Cil osta jak gluha mârkiента sred mora.
Nu opaz ti ima na Enipa susieda
Nemoj ga početi milovat ureda.
On neka svim bolje mladici neg ini
Zna konja igrati na Marta ravnini.
I sasvim da niko od njega hitrije
Tevera po rieci ploviti ne umije;
Utvârdi s večera sva kuće zatvora
Neslišaj tužljive i piesnice s prozora
Neka te razbludno dozivlje stó krati
Na zovke njegove nemoj se ozvati.

MECENATU.

PIESAN VIII.

*Daje razlog za što čini posvetilište na pârvi
Ožujka.*

Martiis caelebs quid agam Kalendis etc.

**Pârvi ožujaka neoženjen što činim
Čudiš se razuman jezicim ti u dvim**

Cvieće što hoće riet i súd izravneni

Tamjana i ugljen živ na bus stavljeni?

Ja krepko zavietan obećah Višnjime

Veselo blagovat s obiedom milime.

I Baku biela ovna mom rukom priklati

Cié duba koi me o dlaci ne strati.

Dan će ovi svedbeni meni svake liti

Obliepjen saroksom čep s čmule vaditi,

Ká svak čas na dimu stieca krepos veću

Od kada Tulo bi nadčelnik u vieću.

Izprazni Mečena ti čaša' stotinu

U zdravlje priatelja pokli ga smàrt minu.

I svieće nek sjaju dok sunce isteče

A halek i kavga nek stoji daleče.

Sve brige vladanja ostavi ti sade

Kolison karavlah svom vojskom propade.

Parti su meu sobom sputjeni u ratu

I smàrtno po vas dan tuku se i mlatu.

Naš stari zatočnik Kantabro sa svime

(Nek kasno) pod jarmom miruje našime.

I Šiti lukova' tetive puštaju

I s rodnih livada' u strahu biežaju.

Ostavi o puku toliko misliti

I stvari sve gradske razborom rediti.

Ti grabi veselo dohodom sád vríme

A dušu ne muči poslima teškime.

PIESAN IX.

Razgovor Horacia i Lidie.

Donec gratus eram tibi etc.

- H.** **B**iah ti dok mio, i dok ti mene van
Vrát sniežni garlio ni 'e mladié ijedañ :
Veé čestit tad bih ja
Persianskoga od kralja.
- L.** Doklegod druga te ne zanie s ljubavi
I veéma Kloa te od Lidie ne stravi,
Pritiecah u imenu
Iliu slavjenu.
- H.** Bugarska Kloe mnoñ sad vlada, ká medno
Romonit zna s lirom i pievat zajedno ;
Ne marim skratit moj
Za duljit život njoj.
- L.** Pàrži me ljuveni moj Bielko zadosti
Kí 'e cvietak cienjeni své rimske mladosti:
Spravna sam dvaš umriet
Da bude on živiet.
- H.** Nu ako prednja má ljubav se povrati?
I tvàrdjim uzama bude nas vezati?
I Klou doljubim?
A Lidiu zaljubim?
- L.** Neka je kô zora on krasan i ti pàržeé
Adrianskog veé mora i vietra vàrljiv veé,
S tobom éu živieti
I voljno umrieti.

PIESAN X.

*Svietuje Liče da bi hotiela biti milia proti nje-
mu.*

Extremum Tanaim si biberes, Lyce etc.

Drúga vojna svim nemila
Da u najkrajnoj svieta strani,
Liče gasiš žedju u Tani
Tibi mene požalila.
Čim pred pragom usionime
Prostàrt ležim na jajeri,
I dah mrazní sa sieverí
Svom plahosti tuj mlati me.
Ne čueš kako od silnoga
Vietra vrata klopotaju?
Ká se buka čini u gaju
Kí oko stana raste tvoga?
I kakono cié vedrine
Koja nebom prostire se,
Svud na zemlji snieg mârzne se
I sve okolo većma stine.
Ostavi se oholasti
Ká 'e Veneri svim mârzeća,
Er ljuvena tvoja sreća
More u čas sva propasti.
Mati Etrurska teb ni 'e mlikom
Penelopu odhranila
Nit protiva 'e ona bila
Razbludniem ljubovnikom.

Čim te prignut niesu dosti
Dari molbe bliedo lice
Stravljenika' nit s hotmice
Muž zamàršen u bludnosti;
Uslišiti bolje ti je
Tko s ljubavi tvoje gine
Tvàrdja od hreka drenovine
I Afrikanske glušia zmije.
Jer za vazda prid tvoime
Vratim neće on vapiti
Nit će vazda tuj tàrpiti
Dažde vietre snieg i zime.

MERKURIU.

PIESAN XI.

*Da bi mu nadahnuo pjesan moguću prignuti
Lidu na svoju ljubav.*

Mercuri (nam te docilis magistro) etc.

Domišljati Merkurio
Amfiona kí bistroga
Kretat stienje si izučio
Slasti pienja izbranoga;
I ti liro poredjene
Na kom sedam žica' sjaju,
U ké umno kad se krene
Slastni romon prosipaju;

Poluniema ti si bila

I neugodna staro u vrime,
Sad si u Carkvah se oglasila
I na gozbam gospodskime.

Nek iz tebe zvek izide

Što najsladji nahodi se,
Neumoljive osluh Lide
Da slišat ga oblazni se.

Ká gotova jošter nije

Sa smionim mužom stati,
Jer plašiva udadbi je
I u se neda doticati.

Jak prostranim livadami

Ždrieba árži skače i puha,
Ometena u igrami
Ne brine se za pazduha.

Tebe svuda samamljene

Sliede zvieri i dubrave,
S tebe hárle, i studene
Rieke često tiek ustave.

I Čerbero pas troglavi

S romonite priuzet slasti,
Vratar mårkloj u dåržavi
Upuštal te u stán tmasti,

Množ nek mu se zmija' pustih

Oko biesne glave opleće
Trijezičnih i iz čeljustih
Smrad i gnusnu paru izmeće.

Još Ixion i Ticio

Gorke muke čim kušahu,
Začujući tvoj glas mio
Nehotno se nasmiahu.

Trud je pienje tvé medeno
Danaovicam odlagalo,
I za malo zasušeno
Viedro im je počivalo.
Lida dikla nek' od ovih
Začue ružno dielovanie
I opačina' cieé njihovih
Osobito pedepsanje.
Šuplji i badanj u kí vodu
Lievau vazda a vazda iztieče
I udes kasni kí u dohodu
Zlé po smàrti vik neuteče,
Što su mogle hude i prike
Veéma gàrdje učiniti,
Neg u odru vierenike
Bridkim mačim pogubiti.
Medju mnoge jedna plama
Jest dostojna od pirnoga,
Ká privari dično sama
Krivokleta Čajka svoga,
Ona dikla plemenita
Cié ljubavi nje uzdane,
Dok se uzdrží slog od svíta
Glasit će se na sve strane,
Ustan sve što moreš prije
Ustan, mladu vojnu veli,
Da te ruka ne ubije
Ká te ljubko gàrlit želi.
Biež da želje tasta opaka
Sa sviem se ne ispune
I nepuštaj s skupom svaka
Da se život tvoj udune.

Kolju lele mé sestrice
Zaručnike svomu u stanü
Uzmamljene jak Lavice
Na junčiče kad napanu.

A ja sàrca milostiva
Neumiem ti smàrt zadati,
Ni te smiem samnom živa
U ovem dvoru uzdržati.

Zakovana il ću biti
Od zlosàrdna cájka moga;
Il plav će me izbaciti
Sred pustošna miesta tkoga;

Gdi znaš stupaj tvoj upravi
Hodi kobi ugodne su,
Hod jer Majka od ljubavi
Noć i vietri s tobome su.

Spomeni se samo o meni
I dubokim ti slovima
Na mom grobu ukameni
Mé nevolje došastina.

PIESAN XII.

NEOBULI.

Ginućoj za Mladcom Hebróm.

Miserarum est, neque amoris dare ludum etc.

Same nevoljnice za ljubav nehaju
Nit s sàrca tužice vinom tjeraju,

Kàrv mârzne se u njima cie' straha velika
Da riečim oštrima strice ih ne vika.
Teb' predju i postave krilato sad diete
I ženske zabave sve ine omete:
Ter Hebro cviet kí je Liparske mladosti
Zanio tebe je š' njegovom lieposti.
Nitko se vârh njega, konjikom ne glasi
I nitko dobi ga u târku i snazi.
U vodi studenoj kom teče Tevere
Sa pleći' prah-i znoj masnich on pere.
Hitar je zvierenje po gorah tierati,
I plahe ljeljene na polju strielati.
Na kopje nabije i vepra gnjevnoga
Kadar se zabije sred gârma gustoga.

PIESAN XIII.

Kladencu Blanduskomu.

O fons Blandusiæ splendidior vitro etc.

Blandusko o vrelo cakleno ckla veče
Dostojno uz slatko stat vîno i cvieće,
Sutra ću na poklon kozlića tebi dat
Tkomu se rožići počese nadizat
Nedorosal kí zaman na boj zaljeta se
I na igru ljuvenu zamani spravlja se.
Rod stada plodnoga on kàrv će proliti
I š' njom će studenu tvú vodu smutiti.
Do tebe nedopre zdrak sunca lietnoga
Vrućinu kad pušti sa kruga žarkoga.

Umorne ovčice i s tegom lučeni
Volovi kod tebe hlad nadju žudjeni.
Razglašen ostat eš me u inim vrelima
Kadara proslavim moim pjesnima
Nad šupljim klisuram hrast ki se prostire
Iz kojih romoneć tvá voda izvire.

PUKU RIMSKOMU.

PIESAN XIV.

*Od srećnoga povratka Augustova iz Španje gdje
je pridobio Kantabre.*

Herculis ritu modo dictus, o plebs, etc.

Puče, Cesar ki se reče
Kò Erkule vojjući,
Da on smärtim lovor steče
Dobitnik se vraća k kući
S inostrane
Španjske strane.

Neka izadje zaručnica
Bogumila, ká jednoga
Milue vojna, i sestrica
Vojevode hrabrenoga
I po prami
Mahramami

Priklonito pokrivené
Porodice čistih Dîva',
I mladosti proslavjene
Ká s prednoga bojna gnjiva
Zdračne i zdrave
Osta glave.

Dieco puna svevoljnosti
I vi dikle mláde i mile
Od ljubavi ké sladosti
Jur ste s mužim očutile,
Vārste lude
Sve razblude.

Ovi blagi dan podpune
Nevolje ée mé tažití
Nit éu s sile i s nabune
Predat život izgubiti
Čim Car sada
Svietom vlada.

Pospíeši se Momče i skoči
Dones masti vience i vina
Ké se Marske rati otoči
Spartakova i ako s plina
Ká je čmula
Ubiegnula.

Pak Neeru hitru k nami
Tiekom zovi da doleti,
Sva mirisna svitieh prami';
I akono Vratar kleti
Htie kàrzmati
Ti se vrati.

Duše ké se voljno inade
Staros sieda kroti svime,
Da sam pàrživ kô njekade
Bih u mlado moje vríme
Ozvo bi se
Priećio bi se

PIESAN XV.

Protiv Klori jur starici.

Uxor pauperis Ibyci etc.

Druogo Ibika ubogoga
Opaćine tvé ostavi,
Iz življenja poganoga
Nestidnosti već se izbavi.
Neigrase s diklam krasnim
Noge visu u grebu ti,
I svietlilo zviezdám jasnim
Tamnom maglom ti nemutí.
Što sramotno Zorki biva
To Ljubici ružno nije
Tko se mladoj ne zađiva
Starici se ruga i smije.
Sárée k mladu dievojćica
Od ljubavi zanezena,
Jak Bakova Posvetnica
Zvekom bubnja uzmamljena.

Nju potiče na razbludni
Život ljubav momka mlada,
U prolitje jak bies bludni
Košuticu koju vlada.
Nije nije za starice
Ružom prame nakititi
Ni pod romon tamburice
Rujna vina súd prazniti.
Pristoji se tebi s strane
U zabíti kuće stati,
I Lučerske vune izbrane
Samo rune pritresati.

MECENATU.

PIESAN XVI.

*Zlatu nejma zaprieke: Horacio govori da je
on zadovoljan svojem imanjom ako i ne
velikim, jer žive miran i čistit.*

Inclusam Danaen turris aenea etc.

U kuli ká zide guozdene imaše
Danae pod tvàrdim zatvorim kukaše,
Straža je baš márska od hártá' čuvala
Da nebi nočno se s hotimim sastala.
Jove se i Venere Akrizom rugahu
Kí dievstvo kéere htie bljusti u strahu.
Jere se Bog u daž obrati od zlata
I njega ne ustavi zaprieaka od vrata'.

Zlato je moguće: kroz bojne svim čete
Prohodi i njima svies često omete.
On jači od triesa nad nami kí puca
Viekovne hridine i stance rastuca,
I ružno njegova lakomost svim prika
Bitje i trag porazi gàrčkoga kobnika.
Kralj Filip pienezim odoli gradovim
I kralje zatočne ujarmi darovim:
S darim se glavari korablja' vežuju
Ki tudje za grabit po moru broduju.
Sa zlatom združena briga se svedj naje
Jer veća pohlepa za steć ga nastaje.
Ja stoga, Mećena plemica' svieh diko
Tresoh se ispeti na bitje veliko
Nami istim što veće sakratit umimo
To veće iz ruka' Višnjieh primimo.
Ja sliedih stieg onih za ništa kí máre
I biežah uljesti meu velje gopare.
Većma sam zamieran cić male baštine
Neg da vas plod imam Puljiške ravnine!
Kí skrovne moje bi žitnice ravnio
A kàreat tuj blaga ubog bi živio.
Trak vode cakleni i male zlatice
Pod lugom ké leže i žitne njivice,
Većma su mojemu sàrdaćcu ugodne
Neg da sam vlaštit kralj Afrike od plodne.
Med zasve rojna mi ulišta ne daju
Izvanska ni vina u čmulah staraju.
Mé se ovce na travah franceskih ne žiru
Ni rune zavite do zemlje prestiru.
Uboštvo nu mene ubiegnu mārzeće
I da imam potriku dal bi mi ti veće.

Bolje je požude razborom krotiti
I veljim carinam podložan ne biti.
Negoli sidjeti Krezov unuk pravi
Na svietlom pristolju u Lidskoj dáržavi.
Svi oni koi mnogo posvojit muču se
Stišteni od mnogih potrebah radju se;
Dobro jest onomu Bog tkomu spornosti
Blagostiv udieli što mu je zadosti.

ELIU LAMII.

PIESAN XVII.

*Hvali njegovo plemstvo, i priporučuje mu da
prodje veselo sutrašnji dan.*

Aeli vetusto nobilis ab Lamo etc.

Plemski Elio koi izišal si
Na svit Lama od davnoga,
Ime Lamiam kí podal si,
Korien traga prisvietloga,
Koga svud su slavna dila
Stara pisma razglasila.

Poglavice unuk pravi
Ti si onoga kí nekada
U prostranom svom dáržavi
Formianskim pukom vlada,
I Marice templo imaše
Koga rieka obtiecaše.

Sutra sila jugovine
S luga listje otrestit će,
I od morske plovutine
Žale i hridi očistit će
Jak živuća prieti vrana
Gatalica dažda uzdana.

Spravi dočim vrieme pita
Nalog dārva svim suhoga,
I praćića mlieka sita
I sud vina izbranoga,
Blaguj i nek sluge tvoje
Bez poslovat ti dan stoje.

FAUNŪ.

PIESAN XVIII.

Da sebe i svoje brani i tieši.

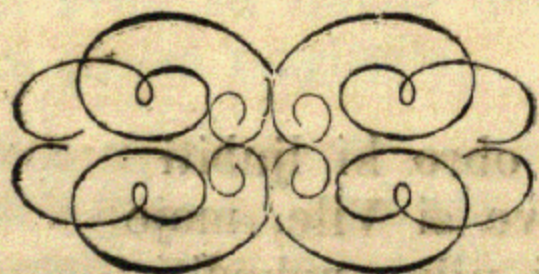
Faune nympharum fugientum amator etc.

■ Fauno obro kí ljubiti
Biežive si Vile, moje
Dodji njive pohoditi
Na pripekli kéno stoje,
I nek tvomu na odhodu
Grezne stado mé u plodu.

Kad dovârsi tiek godina
Ti ćeš imat kozle s mlika,
I viedricu ciela vina
Kí razgrija ljubovnika :
Otar stari tvoj mnozima
Zadimit će mirisima.

Kad veselo danak k nami
Prosinea se peti vrati,
Na travniem livadami
Sva će stada plandovati,
I u taj će dan svečani
Vó počivat i seljani.

Smiono ovce tad šetat će
Na očieh vuka huda
Na te gora prosipat će
Divlje listje oda svuda
Veseo kopač tri će krati
Màrsku zemlju poplesati.

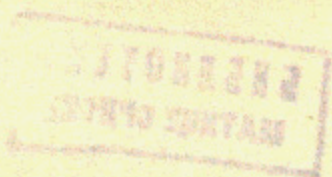
TELEFU.

PIESAN XIX.

*Koi iziskivajući prem potanko stare dogodjaje
ne mari raskošno živieti.*

Quantum distet ab Inacho etc.

Spoviedaš nam koliko je
Prie Inako Kodra bio,
Kí za rodno miesto svoje
Voljno 'e život izgubio;
I trag redom hrabrenoga
Znaš Eaka i kàrvene
Zgode rata trojanskoga
Sred davnosti zamàršene.
Vino od Šia neznaš paka
Kô se cieni i prodaje,
Ni gdje ognjem voda mlaka
Kupalište nami daje.
Nit znaš kí nas konak ima
S puta umorne privriežiti,
Ni ledena kako zima
Manje će nam nauditi.
Daj mi, Monče, bez kàrsmati
Devet ol tri žmula velja,
Odabro sam napijati
Sàrčanoga pun veselja.

Nazdraviti pitjem ja ću
Mladu mjesecu i pol noćí;
Nit Murena kobnika ću
Počasnicom mojom oći,
Devet ćasa' podobnieh
Izpraznit će zapanjeni
Piesnik, koi varh inieh
Devet dikla' ljubi i ciení,
Od Talie razbludnice
Pit kratí se od trí veće;
I od dvi nage nje sestrice
Jer se boju kavge i smeće,
Hoću biesnit: što svirale
Berećinske sad ne svire?
Ćemu dipli nieme i spale
Kon prašive vise lire?
Màrzim one ruke klete
Ké u dangubi počivaju;
Prospi ruža' rukovete
Vonj ugodni ké zadaju.
Nek rogor strahoviti
Nezavidni Liko ćuje
I susieda kôj ljubiti
Starca Lika zaludu je.
O Telefo kí s mladosti
S gladka lica s gusta prama
Žamieran si tvom lieposti
Jak danica meu zvizdama;
Podraslica za tobome
Liepa Kloe ćezne i gori;
Má Glićera na tihome
Mene ognjicu pàrži i mori.

Praxp(Cp) 11 16/11

NARODNA KNIGARNICA SLAVIANSKA

BOSKOVIĆ A. - <i>Razgovor pastierski vārhu porodje- nja Gospodinova.</i> 1 svitak u osmini	f. - k.	30
BUNIĆ - VUČIČEVIĆ G. S. - <i>Mandaliena Pokornica.</i> 4 svit.	„ - „	30
ČUBRANOVIĆ A. - <i>Jegjupka.</i> 4 svit.	„ - „	30
DUBROVNIK - <i>Cviet narodnoga kniže- stva.</i> 4 svit.	„ 4 „	—
GJORGI I. B. - <i>Marunko, špotna pjesan.</i> 4 svit.	„ - „	30
GUNDULIĆ I. F. - <i>Osman.</i> 3 svit.	„ 4 „	—
„ <i>Suze sina razmetnoga,</i> 4 svit.	„ - „	40
„ <i>Marie Kalandrice, pjesan.</i> 4 svit.	„ - „	40
„ <i>Ariadna, polužalost. prikaza.</i> 4 svit.	„ - „	30
„ <i>Ljubovnik sramezljiv.</i> 4 svit.	„ - „	40
„ <i>Pjesan Ferdinanda drugoga kneza od Toskane.</i> 4 svit.	„ - „	40
„ <i>Diana i Armida, pjesanci.</i> 4 svit.	„ - „	30
„ <i>Dubravka, prikaza.</i> 4 svit.	„ - „	30
„ <i>Proserpina ugrabljena od Plutona, žalostivo prikazanje.</i> 4 svit.	„ - „	30
„ <i>I. S. Sunčanica, polužalostivo prika- zanje.</i> 4 svit.	„ - „	30
KANAVELOVIĆ P. - <i>Pjesan Ivanu Sobieski osloboditelju Beča.</i> 4 svit.	„ - „	40
PALMOTA J. - <i>Elena, polužalostivo pri- kazanje.</i> 4 svit.	„ - „	30
P. OVIDIA NAZONA - <i>Heroide: prevod Jozipa i Jakoba Betondića.</i> 4 svit.	„ 2 „	30
Q. HORACIA FLAKA - <i>piesni liričke: pre- vod Jurja Higje Dubrovčanina.</i> 4 svit.	„ 4 „	40